

Aanvrager:	Stichting FIBER
Titel:	FIBER 2025-2026 Instrumental Togetherness
Gevraagd bedrag:	€ 125.000

POSITIEF

Inleiding en samenvatting

Stichting FIBER dient een aanvraag in bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld *FIBER 2025-2026 | Instrumental Togetherness*. Het aangevraagde bedrag is € 125.000 per kalenderjaar. Stichting FIBER is gevestigd in Amsterdam en dient in binnen het landsdeel west.

FIBER is een platform voor artistieke producties, waarin actuele maatschappelijke thema's worden onderzocht via de creatieve toepassingen van geavanceerde technologie. FIBER biedt makers en denkers een onderzoeksplek en podium. Hiermee beoogt FIBER bij te dragen aan talentontwikkeling, biedt het ruimte voor experiment en onderzoek en draagt het bij aan het ontwikkelen van ontwerpstrategieën voor maatschappelijke uitdagingen. FIBER positioneert zich als een toonaangevend en gevestigd platform voor makers waar in gezamenlijkheid en gelijkwaardigheid de digitale cultuur kan worden onderzocht en opgerekt.

Het tweejarig activiteitenprogramma van FIBER heeft als thema *Instrumental Togetherness*, dat verwijst naar het streven naar alternatieve kennisontwikkeling en collectieve allianties in reactie op culturele en maatschappelijke uitdagingen, die een culturele transformatie vereisen. FIBER werkt met twee subthema's: *Rewilding Computation: Resilient Skills for Uncertain Futures*, dat zich richt op permacomputing – een praktijk gericht op weerstand en regenerativiteit in digitale technologie geïnspireerd door permacultuur – en nieuwe symbiose tussen digitale en ecologische systemen, en *New Modes of Listening & Sensing* dat gericht is op het maken van verbindingen en het opdoen van nieuwe inzichten vanuit het vertrekpunt dat het waardevol is om te vertragen en te luisteren naar elkaar, elkaars cultuur en de natuurlijke wereld.

Het activiteitenprogramma bestaat uit drie onderdelen: *FIBER Lab*, *FIBER Festival* en *FIBER Plug-In*. *FIBER Lab* is een meerdaags experimenteer- en ontwikkellab waarin ongeveer dertig ontwerpers, kunstenaars en onderzoekers samenwerken. Het lab wordt samengesteld op basis van een *open call*, waarin een onderzoeksvoorstel, diversiteit en de wens tot interdisciplinair samenwerken belangrijke factoren voor selectie zijn. Het programma wordt door het FIBER-team geleid in samenwerking met mentoren. *FIBER Festival* toont nieuwe ontwikkelingen op het gebied van digitale cultuur, gericht op zowel professionele makers/denkers als een niet-professioneel, breed publiek. Met het programma verbindt FIBER de kritische onderzoekskant van het lab aan de presentatiemogelijkheden van het festival. *FIBER Plug-In* is in het leven geroepen om de kansen aan te grijpen die voortkwamen uit uitnodigingen van andere organisaties, om nieuwe publieksgroepen te vinden voor projecten en programma's die door FIBER ontwikkeld worden. *Plug-In* bestaat uit structurele en incidentele publieksprogramma's die door het jaar heen in verschillende delen van het land plaatsvinden.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is positief over het voorliggende activiteitenprogramma van FIBER. Uit het plan spreekt een inhoudelijk sterke visie op de eigen positie binnen het digitale cultuurveld. Ook het thema *Instrumental Togetherness* wordt goed uitgewerkt en op een evidente wijze aan de rol van FIBER als ontwikkelplatform gekoppeld. De subthema's *Rewilding Computation* en *New Modes of Listening & Sensing* sluiten aan op actuele ontwikkelingen in de digitale cultuur en de maatschappij zoals permacomputing,

symbiose tussen technologie en ecologie, aandacht voor de medemens en onze omgeving. De commissie merkt op dat FIBER een stevige positie heeft verworven in de Nederlandse digitale cultuurinfrastructuur. In het labprogramma wordt samengewerkt met organisaties als Creative Coding Utrecht, Hackers & Designers en Zone2Source op een manier die complementair is en niet-competitief. De commissie onderschrijft de meerwaarde van de gespecialiseerde instellingen die hun expertise aan elkaar uitlenen.

Uit de selectie van makers en mentoren die bij het lab betrokken worden en makers die tijdens het festival gepresenteerd worden, blijkt dat FIBER oog heeft voor artistieke kwaliteit. In dit licht noemt de commissie bijvoorbeeld labmentoren als mediakunstenaar Mark IJzerman en Maurice Jones (MUTEK), resident Sunjoo Lee en softwareontwikkelaar en geluidsontwerper Robin Koek en scriptschrijver en componist Jean-Emmanuel Rosnet. Dit is een deel van een mix van veelbelovende en gearriveerde makers die door de opzet van het programma ook van elkaar kunnen leren. Deze uitwisseling is van groot belang voor de ontwikkeling van individuele makers en daarmee de discipline. De bewezen kwaliteit en de reputatie van het festival en het (inter)nationale netwerk van de organisatie zorgen er ook voor dat presenteren tijdens het festival ook een springplank is voor vele makers om op andere plekken in Europa te presenteren. Ook de programmabijdragen die FIBER levert aan events van derden, tonen de waardering voor reputatie en expertise van FIBER in het culturele veld. Daarbij worden er binnen deze activiteiten ook interessante cross-overs gemaakt naar andere disciplines zoals podiumkunsten en scenografie. Op basis van bovenstaande beoordeelt de commissie zowel de artistieke kwaliteit als de bijdrage aan het vakgebied en maatschappelijke betekenis als goed.

Over de toegankelijkheid en het publieksbereik is de commissie eveneens positief. Ze waardeert het voorstel op dit criterium als ruim voldoende. Er is een uitgebreide reflectie op bereik en publiek, waaruit blijkt dat FIBER een goed beeld heeft van diens publieksbereik. Ook zijn er duidelijke verbeterpunten en doelen geformuleerd zoals het toegankelijker – minder academisch – maken van de communicatie en presentaties, in te zetten op meer publiek en kanalen als Discord, en Mastodon te gaan gebruiken. Ook waardeert de commissie de inhoudelijke reflectie op diversiteit en inclusie en het daaraan gekoppelde actieplan. FIBER heeft goed in kaart gebracht op welke vlakken er concrete stappen ondernomen kunnen worden en hoe het effect daarvan gemonitord kan worden.

Ook over de bedrijfsvoering en de organisatie is de commissie positief. De verbeterpunten op diversiteit en inclusie gaan ook over de eigen organisatie en hoe er bijvoorbeeld gewerkt kan worden aan het gebruik van inclusief taalgebruik. De commissie waardeert de keuze die FIBER heeft gemaakt om het aantal activiteiten in 2025-2026 te verminderen ten opzichte van de periode 2021-2024, met de reden om serieuze stappen op het gebied van *fair pay* te kunnen maken en de door inflatie gestegen materiële lasten op te vangen.

Het blijft een feit dat een organisatie als FIBER sterk afhankelijk van subsidies is. Binnen die context spreekt de commissie wel van een gezonde financieringsmix, waarbij er een gezonde basis is door de meerjarige ondersteuning vanuit het AFK. Ze waardeert ook dat FIBER een gedegen risicoanalyse heeft gemaakt waarbij het afschalen van programmaonderdelen mogelijk blijkt en er onderkend wordt dat de liquiditeitspositie zwak is. Ook op het gebied van de bemensing van de organisatie ziet de commissie er een risico in dat veel verantwoordelijkheid bij de artistiek directeur ligt. Dat maakt de organisatie kwetsbaar.

Over het geheel genomen spreekt de commissie van een aanvraag die voldoende is als het gaat om de consistentie in doel en opzet. FIBER neemt een onderscheidende positie in in het digitale cultuurveld. De organisatie is onderdeel van een levendig (inter)

nationaal netwerk dat verschillende platforms met elkaar verbindt. De waarde van het activiteitenprogramma is zowel maatschappelijk als relevant voor de creatieve industrie. Financieel en organisatorisch zijn er nog verbeterpunten die geadresseerd moeten worden.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert het bestuur de aanvraag van FIBER te honoreren. Het voorstel scoort over het geheel genomen goed op de in de regeling geformuleerde beoordelingscriteria. De commissie verwacht, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat de instelling met het activiteitenprogramma een waardevolle bijdrage zal leveren aan de ontwikkeling en professionalisering van de creatieve industrie in Nederland.